

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. IV. An peccent mortaliter non recipientes, aut non seruantes legem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

40 Ultimo obseruat Bonac. d. disp. 1. q. 3. pun. ult. §. 3. n. 3. cum Molin. Reginald. & alijs, quod ad inducendam consuetudinem vim legis habentem in re Ecclesiastica, & spirituali, quæ sit præter legem canonicam, sufficiunt decem anni.

41 His adde, quod etiam priuilegium obtentum à Principe amittitur, si quis per decennium illud non utatur. *h. ff. de Nundin.* quod intellige, si euenit casus, in quo potuit uti priuilegio & non fuit usus. *Feit. in d. cap. 1. n. 10. de Treu. & Pac.* non enim amittitur priuilegium, quando quis eo non potuit uti, aut quia se occasio non obtulit. *l. vnus ex socijs §. ult. & l. seq. ff. de seruit. rust. Præd. Azor. d. cap. 4. quest. 8. Barbosa de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 26. n. 13. Ricc. in Collect. decis. 2693. par. 7.*

§. IV.

An peccent mortaliter non recipientes, aut non seruantes legem.

42 **P**rimi quidem, qui absque iusta causa legem Canonicam non recipiunt, aut consuetudinē contra eam inducunt, regulariter peccant mortaliter, modo cōflet legislatorē voluisse transgressores ad mortalem culpam obligare independentem ab acceptance Populi, vt dicunt DD. quos refert, & sequitur Bonacin. de legib. disp. 3. q. 1. pun. 4. num. 39. quia lex obligat ad sui acceptationem. *Suar. eod. tract. de legib. lib. 3. cap. 19. n. 10. Dian. par. 1. tract. 10. resol. 2. in fin.* Vnde Apostulus ad

Rom. 13. omnis anima, inquit, potestatibus sublimioribus subdita sit.

An verò successores excusetur affirmatiue respondet *Abb. in c. 1. n. 4. de Treug. & pac. Azor. d. cap. 4. q. 5.* vbi dicit, quod bona fide possunt legem negligere sequuti primos, qui contra legem fecerunt. *Dian. par. 1. tract. 10. ref. 5. Gratian. disert. 588. nu. 15. Garc. de beneficio. par. 11. cap. 5. n. 150. Graff. par. 3. lib. 2. cap. 10. nu. 26. Bonacin. loco cit. d. pun. 4. n. 28.* vbi etiam notat, Episcopos, aut Principes hoc tempore viuentes, quorum Antecessores non receperunt Concilium Tridentinum, dum primum publicaretur, in conscientia excusari, & multo magis eorum subditos: hoc enim casu præsumitur adesse scientia Papæ tolerantis, & permittentis legem non acceptari. *ex d. cap. fin. de consuet. Bonac. vbi sup. n. 29. in fin. Dian. par. 1. tract. 10. ref. 1. in fin.* prætereà iustā causam videtur quis habere non seruandi legem, quæ ab alijs non seruatur, nec capite seruari, cum enim lex respiciat utilitatem communem *c. erit autem lex dist. 4.* non videtur Legislator velle vnum, vel alterum, ligare ad seruandum quod communitas, vel maior pars non seruat. *Felin. in cap. 1. n. 11. limit. 2. de Treug. & pac. Nau. cons. 1. n. 24. de constit. Bonacin. loco cit. pun. 4. n. 34.* iustam verò causam excusare à violatione legis humanæ, communiter sentiunt Doctores cum *S. Thom. 1. 2. q. 96. art. 6. & 2. 2. q. 147. art. 3.* Vnde in successoribus potest inchoari legitima contra legem

gem præscriptio, in qua computari non debet tempus Antecessorum. *cap. de quarta. ex de Præscript. cap. circa de Iurepatr. Helin. in d. cap. 1. n. 12 in fin. Azor. loco cit.*

Secus dicendum est in lege ciuili, nam si maior pars, vel omnes statim à principio recusarunt, non peccant, quia Princeps sub tali conditione, legem statuere videtur, videlicet si moribus vrentiū recipiatur. *Rui. in cons. 13. n. 28. lib. 2. Bonac. d. disp. 1. q. 1. pun. 4. n. 40. qui ibidem n. 39. hoc etiam admittere videtur in lege canonica, quando legislator intendit obligare dependenter ab acceptatione Populi, quia hoc casu nondum purificata est conditio, sub qua legislator intendit obligare: posse autem promulgari leges etiam à Summo Pontifice cum hac conditione, dicit Dian. par. 7. tract. 1. ref. 28. vers. quinto.*

43 An verò peccent primi, qui ceperunt legem ciuilem seruare, & postea desisterunt? negatiuè respondet *Nau. d. cap. 23. n. 55. Dian. par. 1. tract. 10. ref. 17. Bonac. d. disp. 1. q. 1. pun. 7. §. 1. n. 1. in fin. vbi dicunt, quod consuetudo ita interpretata est leges ciuiles, vt ad culpam non obligent, sed tantum ad pœnam temporalem.*

Sunt etiam alij casus, in quibus Doctores communiter à peccato excusant legum transgressores, videlicet vel propter ignorantiam probabilem *cap. 2. vbi glos. de constit. in 6. Sylu. in ver. lex n. 7. Nau. cons. 1. n. 24. de constit. vel si lex sit nimium dura, & grauis, & talis communiter à Populo, seu Rep. iu-*

dicetur *Suar. in tract. de legib. lib. 3. cap. 19. n. 9. vel si ex obseruancia legis sequeretur magna rerum mutatio, vel periculum, alicuius scandalum idem Suar. vbi supra lib. 4. cap. 16. n. 8. Bonac. d. disp. 1. q. 1. pun. 4. n. 41. vel si alia rationabilis causa concurrat: in omni enim præcepto legis positivæ admittitur exceptio causæ rationabilis. *cap. si quando de præscript. cap. fin. de consuet. S. Thom. 2. 2. q. 147. art. 3. ad 2. & ibidem Caiet. Sylu. in ver. lex n. 8. Abb. in c. 1. n. 4. de Treug. & pac. Nau. cap. 23. n. 43. ex quo inferunt Bonac. loco cit. d. pun. 4. n. 41. Dian. par. 1. tract. 10. ref. 6. & alij, posse Populum, dum supplicat Principem pro remouenda lege, obligationem ipsius legis interim suspendere, donec iterum constiterit de voluntate Superioris**

§. V.

An standum sit consuetudini circa obseruantiam dierum festorum.

44 **H**AEC quæstio pœdet ab alia, qua quæritur, an dies festi noui testamenti sint iuris diuini, vel humani? nam alij putant, saltem dies dominicos iure diuino festiuos esse ita *Panorm. in cap. licet de fer. Angel. in ver. serie §. 43. quos refert Nau. in Man. cap. 13. num. 1. quam sententiam communem esse asseruit Sylu. in ver. Dominica quæst. 1. vers. Septimo: quod probant ex cap. licet de fer. vbi dicitur, quod tam veteris, quam*